

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет Інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту
(повна назва)

Кафедра Економічної кібернетики та управління економічною безпекою
(повна назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету ІТМ

В.Дорош Володимир ДОРОШЕНКО
(підпис, ім'я, прізвище)
«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Макроекономіка
(назва навчальної дисципліни)
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(бакалаврський, магістерський, освітньо-науковий)
спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(код і повна назва спеціальності)
спеціалізація С1.01 Економіка
(код і повна назва спеціалізації)
освітньо-професійна програма
(професійна або наукова)
Економічна аналітика
(повна назва програми)

Харків – 2025 р.

Розробник(и): О.В. Пересада, старший викладач кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою
(ініціали, прізвище, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою

Протокол від «29» серпня 2025 р. № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Тетяна ПОЛОЗОВА
(ім'я, прізвище)

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Олена МУРЗАБУЛАТОВА
(ім'я, прізвище)

Схвалено методичною комісією факультету ІТМ

Протокол від «29» серпня 2025 р. № 1

Голова методичної комісії

(підпис)

Аліна ШАФРОНЕНКО
(ім'я, прізвище)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни*	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС* – 6	Обов'язкова	
Змістових модулів – 3	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
Індивідуальних завдань* :КР – 3 Курсова робота – 1	Семестр	
	2-й	2-й
Загальна кількість годин* – 180	Кількість годин	
	180	180
Мова навчання – українська	Навчальні заняття:	
	1) лекції, год.	
	30	8
	2) практичні, год.	
	30	6
	3) лабораторні, год.	
	-	-
	4) консультації, год.	
	10	10
	Самостійна робота, год.	
	80	156
	в тому числі: 1)КР, год.	
	6	30
	2) Курсова робота, год.	
	30	30
	Вид контролю: комбінований екзамен	

Примітка.

* Відомості з навчального плану.

** Структурна одиниця дисципліни (складається із змістових модулів).
Рекомендована кількість модулів дорівнює кількості контрольних точок.

2 МЕТА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ З ЇЇ ВИВЧЕННЯ

2.1 Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Макроекономіка» є формування системи знань про механізм функціонування національної економіки на підставі сучасних макроекономічних теорій, обґрунтованих світовою і вітчизняною наукою та досвід макроекономічної практики.

Завданням навчальної дисципліни «Макроекономіка» є вивчення ключових положень базових макроекономічних теорій, ринкових механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки, набуття вмінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави.

«Макроекономіка» є обов'язковою дисципліною базової (професійної) підготовки за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини.

За результатом вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- наукове обґрунтування основ у макроекономіці;
- теорії макроекономічної науки;
- об'єкт, предмет і метод макроекономіки;
- основні макроекономічні показники та індикатори макроекономічного розвитку;
- основні моделі макроекономічного зростання;

вміти:

- здійснювати макроекономічний аналіз;
- використовувати теоретичні положення для виявлення закономірностей розвитку національної економіки;
- розкривати механізм складових макроекономічної політики;
- аналізувати зовнішньоекономічну політику;
- практично використовувати одержані знання для оцінки стану національної економіки та економічної політики України;
- використовувати методи макроекономічного аналізу у практиці.

Перелік сформованих компетентностей (відповідно до освітньо-професійної програми): спеціальні (фахові):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та

міжнародному рівнях.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми):

РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

2.3 Передумови вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: Політична економія, Регіональна економіка, Історія економіки та економічної думки, Мікроекономіка.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

Макроекономічні показники та теорія ринкових структур

Тема 1. Макроекономіка як наука

Макроекономіка – галузь економічної науки. Предмет макроекономіки та її функції. Методологія макроекономіки. Етапи розвитку макроекономічної теорії. Основні проблеми макроекономічної теорії. Класична і кейнсіанська моделі макроекономіки. Макроекономічні суб'єкти. Макроекономічна політика, її сутність і погляди. Модель кругообігу. Взаємозв'язок макроекономіки і мікроекономіки.

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Поняття та сутність системи національних рахунків. Основні макроекономічні показники. Валовий внутрішній продукт (ВВП) та валовий національний продукт (ВНП). Номінальний і реальний ВВП (ВНП). Методи розрахунку ВНП (ВВП). Дефлятор ВНП. Чистий національний продукт (ЧНП). Національний дохід (НД).

Тема 3. Ринок праці

Основні характеристики конкурентного ринку праці. Попит та пропозиція на працю. Механізм дії робочої сили. Рівновага на ринку праці. Теорія монетаристів щодо регулювання ринку праці. Сутність основних положень кейнсіанської теорії безробіття. Основні принципи формування державної політики зайнятості населення. Основні напрями програмного методу державного регулювання зайнятості. Особливості державної політики зайнятості в Україні.

Тема 4. Товарний ринок

Сукупний попит та фактори, які впливають. Крива сукупного попиту. Класична та кейнсіанська моделі сукупної пропозиції. Нецінові фактори сукупної пропозиції. Модель «сукупний попит – сукупна пропозиція». Рівновага сукупних попиту і пропозиції. Товарний ринок і крива IS.

5. Грошовий ринок

Механізм функціонування грошового ринку. Пропозиція та попит на гроші. Класична та кейнсіанська теорія попиту на гроші. Грошові агрегати. Модель пропозиції граней грошового мультиплікатора. Модель грошового ринку та механізми досягнення рівноваги на ньому.

Змістовий модуль II. Інфляція, споживання та інвестиції

Тема 6. Інфляційний механізм

Інфляція, суть, види та вимірювання. Ринок і інфляція. Причини інфляції. Крива Філіпса. Методи боротьби з інфляцією. Антиінфляційна стратегія. Соціальні наслідки інфляції.

Тема 7. Споживання домогосподарств

Споживання, його сутність. Функції споживання. Заощадження. Графік заощадження. Фактори, які впливають на споживання і заощадження. Моделі поведінки споживача.

Тема 8. Приватні інвестиції

Поняття інвестиційного попиту. Крива попиту та інвестиції. Інвестиційний процес і його типи. Функції інвестицій. Фактори, які впливають на інвестування. Показники ефективності інвестування. Вплив на інвестиції норми чистого прибутку та відсоткової ставки.

Змістовий модуль III. Сукупні витрати і рівноважний ВВП.

Економічне зростання та державне регулювання економіки

Тема 9. Сукупні витрати і валовий внутрішній продукт

Суть сукупних видатків та їхні складові. Рівноважний валовий внутрішній продукт. Мультиплікатор видатків. Ефект мультиплікатора. Акселератор. Вплив зовнішньої торгівлі на рівноважний ВВП. Механізм досягнення економічної рівноваги. Рецесійний та інфляційний розриви.

Тема 10. Економічна динаміка

Економічне зростання і його вимір. Типи економічного зростання. Фактори економічного зростання. Еволюція теорій економічного зростання. Зміст і основні рівняння моделі Домара. Зміст моделі Харрода та основні її рівняння. Спільні елементи моделі Домара-Харрода. Економічна модель зростання Солоу. Особливості економічного розвитку України.

Тема 11. Держава в системі макроекономічного регулювання

Об'єктивна необхідність і сутність державного регулювання економіки. Основні економічні функції держави в регулюванні економіки. Основні напрями та інструменти державного регулювання економіки. Класична теорія автоматичного регулювання економіки за допомогою ринкового механізму.

Кейнсіанська та монетаристська теорії державного регулювання економіки.
Правило М. Фрідмана.

Тема 12. Зовнішньоекономічна діяльність

Міжнародні економічні відносини. Основні функції міжнародних організацій у системі міжнародних економічних відносин. Платіжний баланс. Валютний ринок і валютні курси. Основні елементи зовнішньоекономічної політики держави. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лк	пз	кон	с.р.		лк	пз	кон	с.р.
Змістовий модуль I. Макроекономічні показники та теорія ринкових структур										
Тема 1. Макроекономіка як наука	10	2	2		6	10				10
Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	14	4	4		6	11	1			10
Тема 3. Ринок праці	12	2	2	2	6	10				10
Тема 4. Товарний ринок	16	4	4	2	6	13		1	2	10
Тема 5. Грошовий ринок	16	2	4	2	8	24	1	1	2	20
Разом за змістовим модулем I	68	14	16	6	32	68	2	2	4	60
Змістовий модуль II. Інфляція, споживання та інвестиції										
Тема 6. Інфляційний механізм	12	2	2		8	16	2	2		12
Тема 7.Споживання домогосподарств	14	2	2		10	16	2		2	12
Тема 8. Приватні інвестиції	14	2	2		10	12				12
Разом за змістовим модулем II	40	6	6	-	28	44	4	2	2	36
Змістовий модуль III. Сукупні витрати і рівноважний ВВП. Економічне зростання та державне регулювання економіки										
Тема 9. Сукупні витрати і валовий внутрішній продукт	13	4	2	2	5	12				12
Тема 10. Економічна динаміка	9	2	2		5	19	2	1		16
Тема 11. Держава в системі макроекономічного регулювання	11	2	2	2	5	23		1	2	20
Тема12. Зовнішньоекономічна діяльність	9	2	2		5	14			2	12
Разом за змістовим модулем III	42	10	8	4	20	68	2	2	4	60
Індивідуальні завдання										
КР 1. Становлення класичної школи політекономії					2					10
КР 2. Сутність “Кейнсіанської революції”					2					10
КР 3. Концепції системної трансформації ринкового суспільства. Соціально- індустріальні технократичні концепції					2					10
Курсова робота	30					30				
Усього за семестр	150	30	30	10	80	150	8	6	10	156

5 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Макроекономіка як наука	2	
2	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	4	
3	Ринок праці	2	1
4	Товарний ринок	4	2
5	Грошовий ринок	4	
6	Інфляційний механізм	2	
7	Споживання домогосподарств	2	
8	Приватні інвестиції	2	
9	Сукупні витрати і ВВП	2	
10	Економічна динаміка	2	2
11	Держава в системі макроекономічного регулювання	2	
12	Зовнішньоекономічна діяльність	2	1
	Усього	30	6

6 ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні роботи не передбачені навчальним планом.

7 САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вивчення теоретичного матеріалу з використанням конспектів і навчальної літератури	20	66
2	Підготовка до семінарських занять	20	30
3	Виконання завдання з курсової роботи	20	30
4	Підготовка до модульних завдань (тести)	20	30
	Усього	80	156

8 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

8.1 Контрольні роботи (КР)

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	КР 1. Сутність основних положень кейнсіанської теорії безробіття	2	10
2	КР 2. Моделі поведінки споживача	2	10
3	КР 3. Еволюція теорій економічного зростання	2	10
	Усього	6	30

8.2 Курсова робота (проект)

Теми курсових робіт наведені у Комплексі навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни «Макроекономіка».

9 МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Вивчення дисципліни «Макроекономіка» здійснюється зі застосуванням різних методів.

Словесні методи навчання містять *лекції*, які розкривають сутність наукових понять, явищ та процесів, які пов'язані загальною темою; *пояснення*, за допомогою яких розкривається сутність закону або процесу з використанням попереднього досвіду здобувачів; *розповіді* з метою спонукання здобувачів до створення в уяві певного образу; евристичних та репродуктивних *бесід*, які передбачають приведення попередніх знань до усвідомлення нових явищ та понять.

Наочні методи навчання, які передбачають *демонстрацію* (показ процесів у динаміці), *ілюстрацію* (схеми, графіки) та *спостереження* (сприймання процесів без втручання у ці процеси).

Практичні методи навчання сприяють формуванню вмінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми або розділу. Вони містять: *семінарські заняття*, спрямовані на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань; також виконання *письмових вправ* з метою цілеспрямованого повторення здобувачами окремих дій задля формування умінь та навичок за дисципліною.

10 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

10.1 Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Система оцінювання успішності здобувачів вищої освіти з дисципліни передбачає поточний та семестровий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення різних видів навчальних занять і має на меті перевірку рівня знань здобувачів вищої освіти з відповідної дисципліни. Проведення поточного контролю здійснюється під час навчальних занять, а оцінювання успішності здобувачів вищої освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни (РПНД). Види поточного контролю визначаються даною РПНД.

Підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента.

Підсумковий контроль з даної дисципліни проводиться у формі комбінованого екзамену.

Провідний лектор допускає здобувача вищої освіти до складання екзамену з дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, які передбачені РПНД в даному семестрі, та отримав кількість балів, не менше ніж встановлений мінімум.

Оцінка Од з дисципліни, за якою передбачено складання комбінованого екзамену, визначається за формулою:

$$Од = 0,6 \cdot Осем + 0,4 \cdot Оекз ,$$

де:

Осем – сумарна кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти протягом семестру (від 1 до 100 балів), що визначається за формулою:

$$Осем = \sum O_i;$$

де: Оекз – кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти на екзамені (від 1 до 100 балів).

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів з дисципліни здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F).

Оцінка за семестр (Осем) з навчальної дисципліни визначається відповідно до таблиці 10.1.

Таблиця 10.1 – Розподіл балів, що отримує здобувач вищої освіти протягом семестру

Номер змістового Модуля	Вид заняття / контрольний захід	Оцінка О сем
1	Пз № 1	2
	Пз № 2	4
	Пз № 3	4
	Контрольна робота № 1	10
	Контрольна точка 1	20
2	Пз № 4	2
	Пз № 5	4
	Пз № 6	4
	Пз № 7	2
	Пз № 8	2
	Пз № 9	2
	Пз № 10	4
	Контрольна робота № 2	30
	Контрольна точка 2	50
3	Пз № 11	2
	Пз № 12	2
	Пз № 13	2
	Пз № 14	2
	Пз № 15	2
	Контрольна робота № 3	20
	Контрольна точка 3	30
	Усього за семестр	100

Отримані бали переводяться за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Для підсумкового контролю використовуються шкали оцінок, наведені у таблиці 10.2.

Таблиця 10.2 – Шкали оцінок для визнання успішності навчання здобувачів вищої освіти

Оцінка з дисципліни	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен, курсовий проєкт (робота), практика	залік
96-100	A	5 (відмінно)	зараховано
90-95	B	5 (відмінно)	
75-89	C	4 (добре)	
66-74	D	3 (задовільно)	
60-65	E	3 (задовільно)	
35-59	FX	2 (незадовільно)	незараховано
1-34	F		

10.2 Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

1. Наукове обґрунтування основ у макроекономіці.
2. Теорії макроекономічної науки.
3. Об'єкт, предмет і метод макроекономіки.
4. Основні макроекономічні показники та індикатори макроекономічного розвитку.
5. Основні моделі макроекономічного зростання.

Необхідний обсяг умінь для одержання позитивної оцінки:

1. Здійснювати макроекономічний аналіз.
2. Використовувати теоретичні положення для виявлення закономірностей розвитку національної економіки.
3. Розкривати механізм складових макроекономічної політики.
4. Аналізувати зовнішньоекономічну політику.
5. Практично використовувати одержані знання для оцінки стану національної економіки та економічної політики України.
6. Використовувати методи макроекономічного аналізу у практиці.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру.

Задовільно, E (60-65): виставляється здобувачу, що виявив знання основного навчального матеріалу в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповіді на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які він може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.

Задовільно, D (66-74): заслуговує здобувач, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання й майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповіді на запитання при виконанні завдань тощо, принципові які може усунути самостійно.

Добре, C (75-89): заслуговує здобувач, який виявив повні знання навчально-програмного матеріалу при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив ряд помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до їх самостійного використання та поповнення в процесі подальшої навчальної роботи і професійної діяльності.

Відмінно, В (90-95): виставляється здобувачу, який виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу з даної дисципліни вище середнього рівня. Він продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та їх значення для подальшої професійної діяльності.

Відмінно, А (96-100): заслуговує здобувач, який виявив всебічні систематичні та глибокі знання навчально-програмного матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, що передбачені програмою, засвоїв основну та додаткову літературу, яка рекомендована програмою; проявив видатні творчі здібності в розумінні, в логічному, чіткому, стислому та ясному трактуванні навчально-програмного матеріалу; засвоїв основні поняття дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

Критерії оцінювання знань та вмінь здобувача на комбінованому екзамені.

Задовільно, Е (60-65): знання основ теоретичного програмного матеріалу за питаннями екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: загальний підхід до розв'язання задачі є правильним, але в цілому результати розрахунків є невірними, що обумовлено помилками у проміжних розрахунках, відсутні загальні висновки за кінцевими результатами розв'язання задачі, наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність великої кількості синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Задовільно, D (66-74): знання основ навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання, за питаннями екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: загальний підхід до розв'язання задачі є правильним, але в цілому результати розрахунків є невірними, обрано неоптимальний метод розв'язання задачі, присутні помилки у проміжних розрахунках, присутні загальні обґрунтовані висновки за кінцевими результатами розв'язання задачі, наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Добре, С (75-80): повне знання програмного теоретичного матеріалу, розкриття питань екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: в цілому результати розрахунків є вірними, але обрано неоптимальний метод розв'язання задачі, наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок, відсутні

розшифровки умовних позначень до розрахункових формул, наведені стислі неповні висновки.

Добре, С (81-89): повне знання програмного теоретичного матеріалу, системний характер знань з дисципліни, розкриття питань екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: задача в цілому вирішена вірно, наведені розрахункові формули з розшифровкою всіх умовних позначень, наведені розгорнуті висновки щодо результатів розв'язання, наведені всі проміжні розрахунки, які є вірними, але є наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Відмінно, В (90-95): глибокі, систематизовані знання теоретичного програмного матеріалу, повне розкриття та обґрунтування відповідей на питання екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: задача вирішена вірно, що передбачає вибір оптимального методу розв'язання задачі, наведення всіх розрахункових формул з розшифровкою всіх умовних позначень, наведення повних розгорнутих висновків, наведення всіх проміжних розрахунків, які є вірними, але є наявність некоректно представленого табличного та графічного матеріалу, наявність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних недоліків та помилок.

Відмінно, А (96-100): всебічні, глибокі, систематизовані знання та логічне трактування теоретичного програмного матеріалу, повне розкриття та обґрунтування відповідей на питання екзаменаційного білету. За наявності в екзаменаційному білеті розрахункового завдання: задача вирішена вірно, що передбачає вибір оптимального методу розв'язання задачі, наведення всіх розрахункових формул з розшифровкою всіх умовних позначень, детальне викладення процесу розв'язання задачі, наведення повних розгорнутих висновків за результатами розрахунків та відсутність синтаксичних, граматичних, семантичних, стилістичних помилок, коректно та грамотно представлений табличний та графічний матеріал.

11 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

11.1 Базова література

1. Макроекономіка: підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с. І
2. Макроекономіка: навч. посіб. / за ред. проф. С. І. Архієреєва Х : Видавництво Іванченка І.С., 2019. 216 с
3. Макроекономіка: базовий курс [Електронний ресурс] : навч. посіб. / [проф. І.Й. Малий, проф. І.Ф. Радіонова, доц. Т.Ф. Куценко, доц. Н.В. Федірко та ін.] К. : КНЕУ, 2016. 254 с.
4. Українська економічна думка про чинники та пріоритети економічного розвитку : моногр. / В.В. Небрат, Н.А. Супрун, О.М. Кудласевич [та ін.] ; заред. д-раekon. наук В.В. Небрат ; НАН Украї-ни, ДУ "Ін-текон. та прогнозув. НАН України". К., 2014. 396 с.
5. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2 кн. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. 4-те вид. випр. І допов. К: Знання, 2016. 723 с.
6. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика. Львів: Просвіта, 1997. 672 с.
7. Семюелсон П., Нордгауз В. Макроекономіка / Пер. з англ. К.: Основи, 2007. 574с.
8. Макроекономіка: Курс лекцій: Навчальний посібник для дистанційного навчання / За ред. В. В. Кириленка. Тернопіль: „Економічна думка”, 2018. 250 с.
9. McConnell, Campbell. Economics : Principles, Problems, & Policies : [англ.] / Campbell McConnell, Stanley Brue, Sean Flynn. 21st Ed. McGraw-Hill, 2018.

11.2 Допоміжна література

10. Маршалл А. Принципи економічної науки: Реф. підр. / Укладач Фещенко В. М. Київ : АДС «УМК Центр», 2001. 211 с.
11. Самуельсон П. Економіка. Львів: Світ, 1993. 495 с.
12. Тимочко Н. О. Економічна історія України. Київ : КНЕУ, 2005. 204 с.
13. Туган-Барановський М. І. Політична економія. Курс популярний. / Відп. ред. Т. І. Дерев`янкін. Київ : Наукова думка, 1994. 263 с.

11.3 Методичні вказівки до різних видів занять

14. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Макроекономіка» для студентів спеціальності 051 «Економіка» за освітньою програмою «Економічна кібернетика» [Електронний документ] / Упоряд. О.В.Пересада. Харків: ХНУРЕ, 2023. 37 с.

15. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Макроекономіка» для студентів спеціальності 051 «Економіка» за освітньою програмою «Економічна кібернетика» [Електронний документ] / Упоряд. О.В.Пересада. Харків, ХНУРЕ, 2023. 43 с.

16. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Макроекономіка» для студентів спеціальності 051 «Економіка» за освітньою програмою «Економічна кібернетика» [Електронний документ] / Упоряд. О.В.Пересада. Харків, ХНУРЕ, 2023. 14 с.

17. Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни підготовки бакалавра «Макроекономіка» [Електронний ресурс]: галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 051 Економіка, освітньо-професійна програма Економічна кібернетика, факультет Інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту / ХНУРЕ; розроб. О.В.Пересада. Харків, 2022. 114 с.

12 ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/2025/47_05.02.2025.pdf

2. Положення про академічну доброчесність у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/2025/polozhennia_z_akademichnoi_dobrochesnosti.pdf

3. Положення про протидію академічному плагіату у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/386_31.12.2024.pdf

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Наукова бібліотека Харківського національного університету радіоелектроніки. URL: <https://lib.nure.ua/>

6. Репозиторій Харківського національного університету радіоелектроніки. Наукові праці викладачів кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою URL: <https://openarchive.nure.ua/collections/472fb56c-904a-40f6-bd26-dbaa1136461f>

7. Сайт кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки. Робочі програми та силабуси навчальних дисциплін. URL: <https://eces.nure.ua/studentam>

8. Євростат. URL : <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>

9. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua/ua>

10. Конференція європейських статистиків. URL: <http://www.unece.org/info/ece-homepage.html>

